

SCA grupas uzņēmumu vides prasības mežsaimniecības darbiem.

Vides prasības noteiktas balstoties uz LR spēkā esošajiem tiesību aktiem un FSC meža apsaimniekošanas standarta prasībām.

Noteiktos principus ievēro organizējot un veicot mežsaimniecības darbus SCA īpašumos, šādā veidā veicinot meža bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos un atjaunošanās resursu, kā arī meža veselības stāvokļa saglabāšanos un uzlabošanos.

Visi SCA sadarbības partneri (turpmāk arī darbu organizētāji) veicot mežsaimniecības darbus ievēro noteiktos norādījumus un prasības.

Mežizstrādes procesa prasības:

1 Degviela un tās uzpilde

- 1.1 Uzpildot degvielu ķēdes un krūmu zāgos, uzpildes vietā jāizmanto absorbenta paklājs vai degvielas kannu ar pārplūdes aizsardzību.
- 1.2 Ir aizliegta degvielas uzglabāšana un zāgu uzpilde vietās, kas ir tuvāk nekā 10 m attālumā no grāvjiem, strautiem, upēm un ezeriem.
- 1.3 Uzpildot degvielu meža tehnikā, jāizmanto speciāls degvielas sūknis.
- 1.4 Degvielas tvertnēm jābūt paredzētām degvielas uzpildei un pārvadāšanai.
- 1.5 Degvielas tvertnes darba objektā jāuzglabā ēnainā vietā.
- 1.6 Noplūdusi degviela vai smērvielas ir jāsavāc ar absorbējošu materiālu (absorbentu) un līdz izvešanai jāuzglabā videi droši.

2 Sadzīves atkritumi un bīstamie atkritumi

- 2.1 Katrā darba objektā jābūt vietai sadzīves atkritumu uzglabāšanai (atkritumu urna, atkritumu maiss). Sadzīves atkritumu atstāšana dabā ir aizliegta.
- 2.2 Sadzīves atkritumi un bīstamie atkritumi darba objektā ir jāglabā atsevišķi.
- 2.3 Par bīstamajiem atkritumiem, kas rodas mežizstrādes laikā, uzskata: degvielas un smērvielu taru, marķēšanas krāsas aerosolus, degvielas vai smērvielu noplūdes novēršanā izmantotais absorbentus un absorbējošos paklājus, akumulatorus, hidrošļūtenes, degvielas vai eļļas filtrus.
- 2.4 Katrā objektā jābūt vietai bīstamo atkritumu glabāšanai, tie jāuzglabā pret noplūdi drošās tvertnēs vai iepakojumos, kurus neietekmē laikapstākļi.
- 2.5 Objektā, kurā strādā meža tehnika, jābūt vides piesārņojuma novēršanas līdzekļiem: lāpstai, 20 kg absorbenta granulu vai 50 l kūdras vai zāgskaidu un savākšanas traukam izlietotā absorbenta savākšanai.
- 2.6 Noplūdes likvidācijā izmantotais absorbents ir jāsavāc un jānogādā tuvākajā bīstamo atkritumu savākšanas vietā.
- 2.7 Visi darba gaitā radušies sadzīves atkritumi un bīstamie atkritumi pēc darba objekta pabeigšanas ir jāsavāc un jāapsaimnieko atbilstoši vides prasībām.

3 Meža tehnikas un darba līdzekļu stāvoklis un komplektācija

- 3.1 Meža mašīnām jāveic tehniskās apkopes ražotāja noteiktajā kārtībā.
- 3.2 Izmantojamajām degvielām, smērvielām un dzesēšanas šķidrumiem jāatbilst Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīviem.
- 3.3 Ja iespējams, motorzāģu ķēžu eļļa un hidraulikas sistēmās jāizmanto bioeļļa.
- 3.4 Ja meža tehnika netiek izmantota, tās motors ir jāizslēdz.
- 3.5 Satiksmē izmantojamajai meža tehnikai papildus tehniskajai apkopei jāveic tiesību aktos paredzētās tehniskās apskates.
- 3.6 Mežizstrādē aizliegts izmantot tehnikas vienības ar bojātām gāzu izplūdes sistēmām.
- 3.7 Meža tehniku, kurai ir vizuāli konstatējama eļļas vai degvielas noplūde, izmantošana ir aizliegta.
- 3.8 Visās izmantojamajās meža mašīnās jābūt sakaru sistēmai, pirmās palīdzības komplektam un absorbentam.
- 3.9 Meža tehnikai jābūt aprīkotai ar atbilstošiem ugunsdzēsības aparātiem, kuriem ir spēkā esošs pārbaudes marķējums.
- 3.10 Izmantojamajiem darba līdzekļiem (piem., ķēdes zāģim, krūmu zāģim) jābūt pilnā komplektācijā un jāatbilst ražotāja prasībām.

4 Drošības prasības mežizstrādes darbu veicējiem:

- 4.1 Darbiniekam jāvalkā prasībām atbilstošs drošības aprīkojums:
 - 4.1.1 aizsargķivere, kas ir aprīkota ar vizieri un ausu aizsargiem,
 - 4.1.2 signālapģērbam,
 - 4.1.3 pretiežāģēšanas bikses un zābaki.
- 4.2 Darbiniekam līdzi jābūt pirmās palīdzības komplektam un uzlādētam mobilajam tālrunim.
- 4.3 Meža tehnikas operatoram, objektā izkāpjot no mašīnas, jāvalkā atstarojoša veste un ķivere.
- 4.4 Ķēdes un krūmu zāģis pirms iedarbināšanas jānogādā vismaz trīs metru attālumā no degvielas uzpildes vietas.
- 4.5 Ja strādājot var tikt apdraudēta objektā esošo personu dzīvība vai veselība, darbi tiek nekavējoties apturēti.
- 4.6 Visām personām, kas pilda darba pienākumus objektā, ir jāvalkā ķivere un atstarojoša veste.
- 4.7 Mežā ir aizliegts kurināt ugunsgrākus tam nesagatavotā vietā. Ugunsbīstamā laikā un zonā mežā ir aizliegta smēķēšana, ugunsgrāku kurināšana, kā arī cita darbība tam neparedzētā vietā.

5 Saglabājamie koki

- 5.1 Circes darbu laikā nedrīkst bojāt saglabājamus kokus.
- 5.2 Circes darbu gaitā, ja iespējams, jāsavlaicīgi putnu ligzdošanai piemērotas vietas, koki ar dobumiem un lielāki nekā 50 cm diametrā, lapu koku sugas (ozols, lazda, kļava, goba, vīksna, liepa), pameža grupas.
- 5.3 Atrodot lielu putnu ligzdu, kuras diametrs ir 50 cm vai vairāk, jāaptur darbs, par atradumu jāinformē darbu vadītājs un jāgaida turpmākie rīkojumi.
- 5.4 Parastās īves (*Taxus baccata*) ciršana ir aizliegta.
- 5.5 Ja iespējams, maksimāli jāsavlaicīgi pamežs bioloģiskās daudzveidības veicināšanai, saglabājot kritušās koksnes atliekas.
- 5.6 Jānovērš kultūras pieminekļu, piemēram, kulta vietu, kara kapu, kapu kopiņu, būvju un piemiņas zīmju ar arhitektoniski vēsturisku nozīmi, kā arī kultūras mantojuma objektu bojāšana un piesārņošana ar circes pārpalikumiem.
- 5.7 Jāsavlaicīgi cietie lapu koki, ja iespējams, visā cirsmas apjomā, neatkarīgi no tās augstuma un vainaga diametra.
- 5.8 Galvenajā cirtē jāatstāj ekoloģiskie koki vismaz 10 gab./ha. Atmiruši stumbri (stāvoši, miruši koki), kuru diametrs pārsniedz 15 cm, ir jāsavlaicīgi izņemti, ja tie ir bīstami. Dažādas sabrukuma stadijās esoši krituši koki, kuru diametrs pārsniedz 30 cm, ir jāsavlaicīgi izņemti vismaz 5 gab./ha.
- 5.9 Pirms darbu uzsākšanas jāiepazīstas ar Cirsmas izstrādes tehnoloģisko karti! Ja norādījumus nav iespējams izpildīt, par to jāinformē darbu organizētājs un, ja nepieciešams, jāpārtrauc darba uzdevumu izpilde.

6 Norādījumi rīcībai ārkārtas situācijā

- 6.1 Ja ir ugunsgrēks, kuru nav iespējams patstāvīgi nodzēst, par to ir jāpaziņo, zvanot glābšanas dienestam **uz tālruni 112** un darbu vadītājam, kā arī iespēju robežās jāsāk dzēšana ar esošajiem līdzekļiem, vienlaicīgi **ievērojot savu drošību**. Ziņojot glābšanas dienestam ir mierīgā balsī jāpasaka kas atgadījies? atrašanās vieta un ziņotāja vārds.
- 6.2 Ja ir vides piesārņojums, kuru nespēj likvidēt ar esošajiem līdzekļiem, jāziņo zvanot **uz tālruni 112** un darbu vadītājam. Atrodot sprāgstvielas, par to ir jāziņo zvanot **uz tālruni 112** un darbu vadītājam, kā arī jāaptur darbs līdz sprāgstvielu speciālistu ierašanās laikam un jāgaida turpmākie rīkojumi. Ja iespējams, atrašanās vietas ir jāierobežo un jāmarķē, **atrastās sprāgstvielas nedrīkst aiztikt**.

Darbu organizētājs veic pārbaudi, lai nodrošinātu atbilstību prasībām. Neatbilstība tiek fiksēta un tiek izdoti rīkojumi neatbilstības novēršanai, ja nepieciešams, arī darbu apturēšanai. Konstatējot atkārtotas neatbilstības, SCA ir tiesības pārtraukt līgumu ar darba ņēmēju.

Drošības norādījumi, strādājot ar meža tehniku

1. VISPĀRĒJAS PRASĪBAS

- 1.1. Darbu veic ievērojot darba drošības prasības, to pārkāpšana var izraisīt negadījumu.
- 1.2. Darbiniekam ir jāveic tikai tas darbs, kas viņam ir uzdots un kura drošus darba paņēmienus viņš pārzina. Šaubu gadījumā ir jāvērsas pie tiešā darba vadītāja, lai saņemtu paskaidrojumus.
- 1.3. Meža tehnikas operatoram darba laikā jābūt uzmanīgam.
- 1.4. Meža tehnikas vadību ir aizliegts nodot citai personai.
- 1.5. Meža tehnikā nedrīkst atrasties nepiederošas personas.
- 1.6. Meža tehnikas kustībai uz publiskiem ceļiem jānotiek atbilstoši tiesību aktiem.
- 1.7. Uzņēmumam, kurš veic mežizstrādes darbus, mežā nakšņojošajam darbiniekam jānodrošina atbilstoši apstākļi.
- 1.8. Meža tehnikas tehniskajam stāvoklim jāatbilst tiesību aktos noteiktajām prasībām.
- 1.9. Meža tehnikai vienmēr jābūt tehniskā kārtībā, jāatbilst prasībām, kas ir norādītas ražotāja izdotā rokasgrāmatā katrai mašīnas markai un tipam.
- 1.10. Ievērojot citu darbinieku darba drošības pārkāpumus vai draudus tuvumā esošajiem, darbiniekam ir nekavējoties jāveic pasākumi drošības nodrošināšanai, kā arī par notikušo jāinformē tiešais darbu vadītājs.

2. PRASĪBAS, STRĀDĀJOT AR MEŽA TEHNIKU

2.1. Strādājot ar meža tehniku, darbiniekam ir pienākums:

- 2.1.1. pārbaudīt tehnikas tehnisko stāvokli un veikt ikdienas apkopi.
- 2.1.2. pamanot izmaiņas tehnikas darbībā, to apturēt un noskaidrot iemeslu.
- 2.1.3. pārbaudīt vai meža tehnikā ir ugunsdzēsības līdzekļi un pirmās palīdzības komplekts.
- 2.1.4. apturēt dzinēju, kad tiek uzsākta tehnikas tehniskā apkope vai bojājumu novēršana.
- 2.1.5. pirms darbu uzsākšanas pārliecināties, ka tehnikas darbības rādiusā nav cilvēki vai citas tehnikas.
- 2.1.6. nododot meža tehniku citam darbiniekam, informēt par meža tehnikas stāvokli un visiem bojājumiem, kā arī to novēršanai izmantotajiem līdzekļiem.
- 2.1.7. bojājumu gadījumā apturēt darbu un informēt tiešo darbu vadītāju.

2.2. Strādājot ar harvesteru, darbiniekam ir papildu pienākums:

- 2.2.1. uzsākot darbus pirmkārt nozāgēt bīstamos kokus.
- 2.2.2. apturēt zāgēšanas darbus, ja bīstamības zonā ienāk nepiederoša persona (bīstamības zona ir 70 m no koka zāgēšanas vietas).
- 2.2.3. veidojot pievešanas ceļus ievērot nepieciešamās drošības prasības vienlaicīgi minimizējot ietekmi uz apkārtējo vidi
- 2.2.4. cirmā valkā aizsargķiveri un signālapģerbu.

2.3. Strādājot ar kokmateriālu pievešanas tehniku, darbiniekam ir papildu pienākums:

- 2.3.1. apturēt darbus, ja darba zonā atrodas cilvēki.
- 2.3.2. cirmā valkā aizsargķiveri un signālapģerbu.
- 2.3.3. Sagatavojot kokmateriālu krautuvī, nolīdzināt un attīrīt laukumu no krūmiem un gulošiem kokiem.

2.4. Strādājot ar kokmateriālu pievešanas tehniku krautuves vietā:

- 2.4.1. veidot kokmateriālu krautuvi nodrošināt, ka sakrautie baļķi nesāks ripot.
- 2.4.2. veidot kokmateriālu krautuvi nodrošināt, ka grēda nesāk sēsties.
- 2.4.3. kraujot dažāda garuma kokmateriālus, grēdu veidot tā, lai uz ceļu vērstie gali būtu līdzieni ($\pm 20\text{cm}$).
- 2.4.4. pirms darbu uzsākšanas obligāti jāizvieto brīdinošās zīmes.

2.5. Strādājot ar meža tehniku ievēro:

- 2.5.1. iekāpt vai izkāpt no meža tehnikas kustības laikā aizliegts;
- 2.5.2. nedrīkst strādāt vietās, kur attālums starp tehniku un elektrolīniju ir mazāks par 2m;
- 2.5.3. izmantojot vinču aizliegts šķērsot tās trosi.
- 2.5.4. aizliegts kraut kokmateriālus negaisa laikā.

3. ATBILDĪBA

- 3.1. Darbinieks par šo darba drošības norādījumu neievērošanu atbild atbilstoši tiesību aktiem.
- 3.2. Darbiniekam ir tiesības atteikties no darba, par kuru viņš nav pārliecināts, ka spēj to izdarīt un nodrošināt drošību. Par šādu savu lēmumu darbiniekam ir nekavējoties jāinformē tiešais darbu vadītājs un darbu organizētājs.

Drošības norādījumi meža apsaimniekošanas darbu laikā

1. Vispārējās prasības

- 1.1. Darbinieks drīkst uzsākt darba uzdevumu izpildi tikai tad, ja viņš ir informēts par drošiem darba paņēmieniem. Drošības prasību pārkāpšana var izraisīt negadījumu.
- 1.2. Darbinieks veic tikai uzdotos darbus, kuru drošus darba paņēmienus viņš pārzina. Neskaidrību gadījumā ir jāvēršas pie tiešā darba vadītāja.
- 1.3. Darbinieks drīkst izmantot tikai atbilstošajam darbam paredzētos un kārtībā esošus darba līdzekļus un iekārtas. Ir aizliegts izmantot darba līdzekļus un iekārtas, ja darbiniekam nav prasmju tās izmantot un ja darbinieks nav informēts par drošiem darba paņēmieniem.
- 1.4. Ievērojot, ka citi darbinieki pārkāpj drošības noteikumus vai apdraudējumu tuvumā esošai personai, darbiniekam ir nekavējoties jāpārtrauc darbība, jāveic pasākumi drošības nodrošināšanai un par notikušo jāinformē tiešais darbu vadītājs.
- 1.5. Mežizstrādes darbiem tiek pieļautas personas, kas ir vismaz 18 gadus vecas.
- 1.6. Darba vietā nedrīkst ielaist nepiederošas personas.
- 1.7. Darbiniekiem jābūt pieejamai pirmās palīdzības aptieciņai un komunikācijas līdzekļiem.
- 1.8. Uzņēmumam, kurš sniedz pakalpojumus, jānodrošina darbiniekam, kurš nakšņo mežā, piemēroti gulēšanas apstākļi un tīrs dzeramais ūdens.

2. Stādīšana

- 2.1. Stādīšanas laikā darbiniekam ir jāvalkā apavi ar stingru pamatni.
- 2.2. Ceļot stādu maisu, lai novērstu pārslodzi, ir jārēķinās ar maisa smagumu.
- 2.3. Strādājot jāseko virsmas mikroreljefam, zariem, celmiem un dažādiem šķēršļiem.

3. Augošu koku atzarošana

- 3.1. Atzarojot augošus kokus, darbiniekam ir pienākums:
 - 3.1.1. valkāt aizsargķiveri un aizsargbrilles vai sejas aizsargu, lai novērstu gružu iekļūšanu acīs.
 - 3.1.2. izmantojot kāta zāģi, stāvēt uz stingras pamatnes.
 - 3.1.3. virzīties no viena koka pie otra, turot kāta zāģi iespējami atstatus no ķermeņa un paralēli zemei.
 - 3.1.4. apturēt atzarošanu, ja bīstamības zonā ienāk nepiederoša persona (atzarojot augošus kokus, bīstamības zona ir 10 m no atzarojamā koka).
 - 3.1.5. pirms koka atzarošanas noņemt šķēršļus 3 m diametrā ap koku, kas kavē kustību atzarošanas laikā.
 - 3.1.6. apturēt darbu spēcīga lietus laikā un uzreiz pēc lietus.
- 3.2. Atzarošanu uzsāk ar koka apakšējiem zariem, virzoties pa stumbru galotnes virzienā.
- 3.3. Atzarojot nedrīkst stāvēt zem zāģējamā zara.

- 3.4. Zāgējot zarus, kuru diametrs ir 4 cm un vairāk, darbiniekam jāatrodas vismaz 3 m attālumā no koka stumbra perpendikulāri zaru augšanas virzienam.
- 3.5. Pirms nākamā zara zāgēšanas sākšanas ir jānoņem iekāries zars.
- 3.6. Ir aizliegts atzarot kokus, kuru vainagā ir iekāries cits koks vai tā daļa.

4. Darbs ar krūmgriezi

4.1. Strādājot ar krūmgriezi, darbiniekam ir pienākums:

- 4.1.1. lietot aizsargķiveri, aizsargmasku, aizsargbrilles, neslīdošus apavus ar stingru pamatni, skaņu slāpējošas austiņas, cimds.
- 4.1.2. pārliedzināties, ka griešanas asmens stiprinājuma bultskrūve ir stingri nofiksēta.
- 4.1.3. pārbaudīt, ka griešanas asmens aizsargs atbilst ražotāja prasībām un ir bez bojājumiem, kā arī, ka griešanas asmens aizsargs ir nostiprināts,
- 4.1.4. pārbaudīt griešanas asmens stāvokli, plaisu gadījumā griešanas asmens ir jānomaina.
- 4.1.5. pārliedzināties, ka griešanas asmens kustas brīvi un nesaskaras ar nepiederošiem priekšmetiem, izmantot drīkst tikai darbam paredzētus griešanas asmeņus.
- 4.1.6. noslāpēt motoru, ja griešanas asmens ieķīlējās.
- 4.1.7. strādāt ar krūmgriezi, kas ir nostiprināts uz kabē.
- 4.1.8. pārbaudīt, ka uz kabes ātrais stiprinājums ir darba kārtībā un apdraudējuma gadījumā ļauj ātri atbrīvot krūmgriezi no uz kabes.
- 4.1.9. pārliedzināties, ka krūmgrieža griešanas asmens tukšgaitā nekustas.
- 4.1.10. veicot apkopes, noslāpēt krūmgrieža motoru.
- 4.1.11. apturēt darbu, ja bīstamības zonā ienāk nepiederoša persona (strādājot ar krūmgriezi, bīstamības zona ir 15 m).
- 4.1.12. ieturēt vismaz 30 m distanci no citiem darbiniekiem, kuri strādā ar krūmgriezi.
- 4.1.13. nezāgēt kokus, kuru celma diametrs pārsniedz 10 cm.

5. Darbs ar motorzāģi

5.1. Strādājot ar motorzāģi, darbiniekam ir pienākums:

5.1.1. izmantot signālapģerbu un izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus:

5.1.1.1. aizsargķiveri ar ausu aizsargu un sejas aizsargu;

5.1.1.2. izmantot pretiezāģēšanas bikses,

5.1.1.3. lietot pretiezāģēšanas zābakus,

5.1.1.4. lietot darba cimds.

5.1.2. cirmsā nēsāt līdz un nepieciešamības gadījumā izmantot gāšanas lāpstu ar griešanās āķi, ķīļus, āķus un darbarīku jostu.

5.1.3. vispirms sagatavot cirmsu, t. sk. nozāģēt bīstamos kokus un izcirst pievešanas ceļus un augšgala krautuvī.

5.1.4. jāaptur darbi, ja bīstamības zonā ienāk nepiederoša persona (bīstamības zona ir 50 m no koka gāšanas vietas).

5.1.5. nekavējoties pārtraukt darbu, ja tiek sabojāta elektrības vai sakaru līnija, pēc tam bīstamā zona ir jāmarķē un jāinformē tiešais darbu vadītājs.

5.1.6. Pirms darbu uzsākšanas ir jāizvieto brīdinošās drošības zīmes.

Uzmanību! Notiek mežizstrāde!

- 5.1.7. Norobežot iekārušos kokus.
- 5.2. Ja cirsmu šķērso elektrības vai sakaru līnijas, mežizstrādi drīkst veikt tikai ar rakstisku līnijas pārvaldītāja atļauju.
- 5.3. Darbs jāpārtrauc, ja vēja ātrums pārsniedz 12 m/s, vai sākas negaiss, vai iestājas ierobežotas redzamības apstākļi.
- 5.4. Strādājot vējgāzē jāņem vērā nolauzto koku virziens. Vispirms ir jāzāgē bīstamākie koki.
- 5.5. Gāžamajiem kokiem vispirms veic gāšanas aizzāgējumu. Aizzāgējuma dziļumam taisna koka gadījumā jābūt ne mazāk kā 1/4 resgaļa resnuma, slīpi auguša un satrunējušu koku gadījumā ne mazāk kā 1/3 resgaļa resnuma.
- 5.6. Gāšanas aizzāgējuma augšējai virsmai jāveido 45...55 grādu leņķis pret horizontāli, apakšējā pamatne var būt 0-5 grādus zem horizontāles.
- 5.7. Celmā saauguši koki vai koki ar vairāk nekā 5 grādu slīpumu tiek gāzti dabīgā slīpuma virzienā. Lūzuši koki tiek gāzti šķērseniski lūzumam. Gāžot un atzarojot spriegotus kokus, iepriekš jānovērtē situācijas bīstamība un nepieciešamības gadījumā jāizmanto palīglīdzekļi, lai novērstu zāga ieķīlēšanos, plīsuma vai atsitiena draudus. Lai novērstu plīsumus, zāgējot spriegotus kokus, sprieguma samazināšanai jāveic viegli iezāgējumi drošības joslas sānos.
- 5.8. Iekārušos koku nogāšanai izmanto traktoru vai vinču. Izņēmuma gadījumos iekārušos kokus ir atļauts gāzt darbiniekiem, kuriem ir bijušas īpašas darba drošības apmācības un kuriem ir atbilstoši līdzekļi.
- 5.9. Atzarošana notiek virzienā no resgaļa uz lapotni. Nav atļauts atzarot, stāvot uz atzarojamā stumbra, cirst vai zāgēt zarus, uz kuriem atbalstās stumbrs, zāgēt zarus savilkta stumbra pakā vai zarus, kas ir spriegoti starp citiem stumbriem vai celmiem. Atzarotāju savstarpējai distancei jābūt vismaz 10 m.
- 5.10. Vēja nogāzts koks vispirms ir jāsagarumo no celma.
- 5.11. Ir aizliegts:
- 5.11.1. gāzt vairākus kokus vienlaicīgi;
 - 5.11.2. zāgēt kokus, uz kuriem atbalstās iekāries koks;
 - 5.11.3. zāgēt baļķi iekārušos koku aiz resgaļa;
 - 5.11.4. nogāzt iekārušos koku ar cita koka uzgāšanu virsū;
 - 5.11.5. strādāt iekārušos koku bīstamā tuvumā;
 - 5.11.6. sagarumot nogāzēs ar vairāk nekā 35 grādu slīpumu.

6. Atbildība

- 6.1. Darbinieks par šo darba drošības norādījumu neievērošanu atbild atbilstoši tiesību aktiem.
- 6.2. Darbiniekam ir tiesības atteikties no darba, par kura izdošanos un drošību viņš nav pārliecināts. Par savu lēmumu atteikties darbiniekam ir nekavējoties jāinformē tiešais darbu vadītājs vai darbu organizētājs.

Konstatējot atkārtotas neatbilstības, SCA ir tiesības pārtraukt līgumu ar darba ņēmēju.

Vispārējās vides prasības

Veicot mežizstrādes darbus, mežā jānodrošina pēc iespējas lielāka bioloģiskā daudzveidība un meža atjaunošanās spējas saglabāšana, kā arī jāveicina meža veselības stāvokļa saglabāšanās un uzlabošana. Jautājumu un problēmu gadījumā informēt darbu organizētāju.

Ekoloģiskās prasības

Galvenajās cirtēs ekoloģiskie koki aizstāj vecos kokus. Īpaši svarīgi tie ir sēņu un ķērpju sugām. Sūnu un vaskulāro augu sugām nepieciešams arī mežam raksturīgais ēnainais mikroklimats, to aizsardzībai vislabāk ir piemērotas lielas ekoloģisko koku grupas un neizcirstas meža daļas. **Ekoloģiskie koki ir cirmā jāatstāj vismaz 10 gab./ha!**

Atmirušie stumbri

Atmiris koks ir dzīvotne sūnām un ķērpjiem, dobumos dzīvo putni, kameņes un sikspārņi. Kokā dzīvojošos kukaiņus ēd dzeņi un citi putni. Mirušais koks ar saviem iemītņiekiem ir meža vielmaiņas stabilitātes un augsnes auglības nodrošinātājs. Atmirušie stumbri, kuru diametrs ir 15 cm un vairāk, ir jāatstāj cirmā!

Kritušie koki

Koka sabrukšanas cikla laikā mirušajā kokā un uz tā dzīvo tūkstošiem dažādu sugu (zināmas ir 5000 sugas), ar mirušu koku ir saistīti līdz 40 % apdraudēto sugu. Kritis koks, kura diametrs ir 30 cm un vairāk, jāatstāj cirmā vismaz 5 gab./ha!

Putnu ligzda

Atrodot lielu putnu ligzdu, kuras diametrs pārsniedz 50 cm, ir jāaptur darbs un par atradumu jāinformē darbu organizētājs un jāgaida turpmākie rīkojumi.

Skudru pūznis

Ja mežizstrādes darbu laikā tiek pamanīts skudru pūznis, tam apkārt jāatstāj koku grupa.

Kultūras mantojuma objekti

Mežizstrādes darbu laikā ir jānovērš kultūras pieminekļu, piemēram, kulta vietu, kara kapu, alu, būvju un piemiņas zīmju ar arhitektoniski vēsturisku nozīmi, kā arī kultūras mantojuma objektu bojāšana un piesārņošana ar cirtes pārpalikumiem. Ja nepieciešams, objektu attīra no pamežā augošiem krūmiem.

Saglabājamie koki

Saglabājamos kokus nedrīkst sabojāt. Visā cirmā ir jāsavlaicīgi saglabā cietie lapu koki (ozols, osis, kļava, vīksna, goba). Ja iespējams, jāsavlaicīgi saglabā pamežs un krūmājs. Aizliegts cirst parasto īvi.

Kā identificēt apdraudētās sugas:

Plānojot mežizstrādes darbus, mežzinis apseko teritoriju, kurā norisināsies darbi. Atrodot putnu ligzdu, mežzinis izmanto Lielo ligzdu noteicēju. Identificējot aizsargājamas sugas, mežzinis par atradumu informē Dabas aizsardzības pārvaldi.

Ja apdraudēto sugu atrod darbu apakšuzņēmējs (vai šaubu rašanās gadījumā), viņš par atradumu informē darbu vadītāju un gaida turpmākus rīkojumus.

Meža nosusināšana:

Īpaši aizsargājamās SCA mežos neatjauno un nebūvē jaunas nosusināšanas sistēmas.

Īpaši aizsargājamās mežos un liegumos tiek veikta nosusināšanas grāvju ikdienas uzturēšana, kas ir nepieciešama esošo nosusināšanas sistēmu darbībai. Pirms darbu uzsākšanas tiek izvērtēti alternatīvi apsaimniekošanas varianti. Nepieciešamības gadījumā darbību saskaņo ar Valsts vides dienestu un liegumu pārvaldītājiem.